

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/9616
6.2.20

17 Aralık 2009

Sayı :B.11.0.SGB.0.01.00.610.01/ 7722
Konu :Antalya Milletvekili Sayın
Tayfur SÜNER'in
yazılı soru önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 01.10.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-15242 sayılı yazısı.

Antalya Milletvekili Sayın Tayfur SÜNER'in 7/9616 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.


Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

EK :

1) Cevap formu (3 Sayfa)

DAĞITIM:

TBMM Başkanlığı
Başbakanlık

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN TAYFUR SÜNER'İN
7/9616 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

Ülkemizden, özellikle Antalya'dan Rusya'ya yapılan yaş sebze ve meyve ihracatında son zamanlarda büyük sıkıntılar yaşanmaktadır. Rusya'ya karayolundan geçiş için tırların kullandığı "Dozvola" adı verilen geçiş belgesinde yaşanan sıkıntı, ülkemiz yaş meyve ve sebze ihracatına önemli ölçüde darbe vurmaktadır. Kendi tırlarımız Rusya sınırında günlerce beklemekte, ürünler bu bağlamda heba olmaktadır.

SORULAR:

1- Rusya tarafından Bakanlığınıza 5000 adet "dozvola" verilmiştir. Son dönemde bu 5000 civarındaki dozvolanın 3000 tanesi kullanılmışken, kalan 2000 dozvolanın akıbeti ise belli değildir. Bu 2000 dozvolanın çalındığı basında yer almıştır. Türk tırlarının tekrar bu güzergahta çalışabilmeleri için ne gibi çalışmalarınız vardır? Rusya'ya elimizdeki 2000 dozvolanın çalındığı bildirilmiş midir? Yeni dozvolalar talep edilmiş midir?

2- Bakanlığınız, Rusya'ya karayolu ile taşımacılığın Türk tırları tarafından nasıl yapılacağı konusunda birinci derecede sorumlu olan kurumdur. Bu konuda nasıl bir politika izlemektesiniz? Kalan 2000 dozvolanın ortaya çıkmaması durumunda yaş sebze ve meyve ihracatında kullanılan soğuk hava depolu Türk tırlarının durumu ne olacaktır?

3- Geçtiğimiz senelerde Rusya ile yaş meyve ve sebze ihracatı konusunda, "ürünlerdeki kalıntılar" nedeniyle çok ciddi sıkıntıların yaşandığı ortadayken, "dozvola" eksikliği nedeniyle şimdi de bir başka kriz kapıdadır. Bu konuda ne gibi önlemler almaktasınız?

4- Geçtiğimiz yıllarda "ürünlerdeki kalıntılar" nedeniyle oluşan krizin sonucunda, ülkemiz yaş sebze ve meyve ihracatı zor günler geçirmişti. O zaman bu sıkıntının firma bazında yaşandığını, bütün ülkeye mal edilmemesi gerektiğini, sadece o firmanın mallarına ambargo konmasını teklif etmiştim. Bu konuda Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile koordineli bir biçimde yaptığınız girişimler var mıdır?

5- Rus Hükümeti kendi kara taşımacılığını teşvik etmek için, karşılıklı yapılan anlaşmalarla belirlenen kotaların haricinde, Türkiye'den yapılan ihracatta Rus tırları kullanıldığında Bakanlığınıza "bonus" adı altında 4 adet giriş belgesi göndermektedir. Bu belgelerden 2 tanesi "Uluslararası Nakliyeciler Derneği"ne verilirken, kalan 2 belge de ihracatı yapan Türk şirketine verilmek durumundadır. Ancak bu 2 belge de uzun süredir ilgili firmalara verilmemektedir. Bu belgelerin akıbeti nedir? Sahiplerine ne zaman verilecektir?



CEVAPLAR:

8-9 Aralık 2005 tarihlerinde İstanbul'da yapılan Kara Ulaştırması Karma Komisyon toplantısı sonucunda imzalanan protokol gereği; Türkiye-Rusya arasında karayoluyla yapılacak ikili ve transit taşımalarda kullanılmak üzere 5000 adet ikili/transit, 1500 adet 3.ülke geçiş belgesi teati edilmesi kararlaştırılmış olup, söz konusu geçiş belgeleri 3'er aylık dönemler halinde teati edilmektedir.

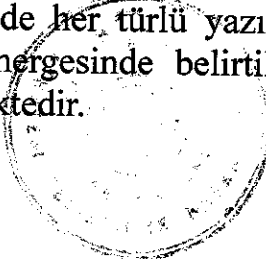
Söz konusu protokol gereği; 2009 yılı için iki ülke taşımacılarınca kullanılmak üzere 1 inci döneme ait 1250 adet ikili/transit ve 375 adet 3.ülke geçiş belgesi karşılıklı olarak, 2008 yılı Aralık ayında teati edilmiş, ancak Rus taşımacılarınca kullanılmak üzere 2009 yılı ikinci döneme ait 1.250 adet ikili/transit ve 375 adet 3.ülke geçiş belgesi tarafımızdan hazırlanarak 04.03.2009 tarihinde Rusya Federasyonu'nun Ankara Büyükelçiliğine teslim edilmesine rağmen, Türk taşıtlarınca kullanılacak ikinci dönem kota geçiş belgeleri ise bu güne kadar Rusya Makamlarından temin edilememiştir. Geçiş belgelerinin çalınması söz konusu değildir.

Geçiş Belgeleri ülkemizin ihraç taşımaları yapan taşıtlara Bakanlığımızca belirlenen esaslar dahilinde tahsis edilmektedir. Bunun yanı sıra, yaş meyve, sebze taşıyan Türk taşıtlarına söz konusu esaslar belirlenirken ayrıcalık ve öncelik tanınmaktadır. Ancak, Rusya geçiş belgeleri Rusya Federasyonu Makamlarının uzlaşmaz tutumu nedeniyle, temin edilemediğinden, diğer tüm taşıtlara olduğu gibi yaş meyve sebze taşıyan taşıtlara da tahsis edilememiştir.

Rusya Makamlarından temin edilen birinci dönem geçiş belgeleri 18.03.2009 tarihinde tükendiğinden, Rusya'ya ve Rusya üzerinden transit olarak yapılan taşımalar sadece UBAK (CEMT) izin belgeleri ile yapılabilmektedir.

Bakanlığımızca yapılan tüm girişimlere rağmen, Rusya tarafının, Türkiye ile Rusya Federasyonu arasında karayolu taşımacılığında Rusya Federasyonu aleyhine dengesizlik bulunduğu gerekçesiyle uzlaşmaz tutumu devam etmiş, konunun çözümüne yönelik olarak iki ülke heyetleri 2009 yılı içinde birkaç kez bir araya gelmiştir.

2009 yılı için Rusya Makamlarından 5000 adet geçiş belgesi temin edilmediği, temin edilen sadece 1250 adet ikili/transit ve 375 adet 3.ülke geçiş belgesi olduğu, bu belgelerin de 18 Mart 2009 tarihine kadar uluslararası taşımacılarımızca kullanıldığı, bu tarihten sonra ödül belgesi veya kota Rusya geçiş belgesi temin edilmediği ve Rusya Makamları nezdinde her türlü yazılı ve sözlü girişimlerin de devam ettiği dikkate alınarak, soru önergesinde belirtilen hususların yanlış bilgilendirilmeden kaynaklandığı düşünülmektedir.



Konunun çözümüne yönelik Ulaştırma Bakanı olarak, meslektaşım Rusya Ulaştırma Bakanı Sn. LEVITIN ile yapmış olduğum yazışmalar ve görüşmeler ile heyetimizin yapmış olduğu müzakereler sonucunda, en son 7-8 Ekim 2009 tarihinde Moskova'da Rusya ile 4 yıllık bir anlaşma imzalanarak, yıllık 5.000 adet geçiş belgesi kotası 12.000 adede çıkarılmış, ayrıca 2009 yılı sonuna kadar yapılacak taşımalarımız için 2.500 adet ikili, 1.250 adet transit ve 500 adet 3.ülke geçiş belgesi temin edilmiş, sözkonusu belgeler 10.10.2009 tarihinde ülkemize ulaşmış ve Rusya'ya taşıma yapan Türk taşımacılarına sınır kapılarından dağıtımına başlanılmıştır.

Öte yandan yaş meyve sebze ihracatında yaşanan sorunla ilgili olarak Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından yapılan uygulamalar karayolu taşımacılık sektörü açısından izlenmiş ve gerekli görülen hallerde sektör kuruluşları bilgilendirilmiştir.

Ülkemiz ile Rusya Federasyonu arasında imzalanan 23-25 Nisan 2002 tarihli Protokol gereği, Mayıs 2002 tarihinden itibaren aylık olarak Türk nakliyecisi tarafından yüklenen her bir Rus taşıtı için tarafımıza 4 adet bonus (ödül) geçiş belgesi verilmesi kararlaştırılmıştır. Ancak, Rus Makamları 2008 yılı ikinci yarısından sonraki dönemler için Rus taşıtı yüklemeleri karşılığı tarafımıza verilecek ödül belgelerini, tek taraflı olarak 1/4 oranından 1/3 oranına düşürmüş ve 2008 yılı Temmuz-Ağustos aylarını da bu oran üzerinden hesaplayarak Bakanlığımıza eksik belge göndermiş daha sonraki aylara ait ödül belgelerini ise kabul etmeyerek iki ülke arasındaki mutabakata aykırı olarak, ödül sistemini tek taraflı olarak kaldırmışlardır.

